

Patrick Buchanan, přední americký konzervativní myslitel, řadící se ke křídlu tzv. paleokonzervativců, bývalý poradce prezidentů Nixona a Reagana, spisovatel, publicista, novinář a kritik americké intervencionistické politiky, přichází po bestselleru *Smrt Západu* a podobně zaměřenému titulu s názvem „State of Emergency“ s další knihou, která slibuje mnoho zajímavých, přínosných a kontroverzních postřehů, jako dílo předešlé.

Day of Reckoning. How Hubris, Ideology and Greed are Tearing America Apart, vcelku dlouhý název pro knihu, jejíž poselství je jednoznačné a výmluvné – americký zlatý věk končí, ačkoli si některé elity namlouvají pravý opak. Výsledkem je naprosto tragická, situaci a výzvam naprosto neadekvátní vnitřní i zahraniční politika.

Buchanan vede „útok na dnešek“ po šesti liniích. Ústředním motivem je kritika snahy o americkou globální dominanci – tzv. *Pax Americana*, zároveň však konstatování, že tato éra končí. Na scéně se objevují noví dominantní hráči: znovuzrozené Rusko, Čína, ale také radikální islám. Neschopnost, či uvědomělá snaha si tento fakt nepřipustit, je podle má podle Buchanana katastrofální dopady a to nejen na politiku zahraniční, nýbrž také na situaci doma. Výstižné jsou jeho poznámky o tom, že ačkoli se nynější americká finanční politika, hospodářství, i sociální systém dostaly do obrovské krize, vládní elity pod vlivem nekonzervativních jestřábů dávají přednost válečným dobrodružstvím ve světě. Nepochopitelná konverze Georgie Bushe po 11. září směrem k postmoderní ideologii „demokratismu“ je dobrým předpokladem pro pozdější katastrofu na poli mezinárodních vztahů a diplomacie a narušení jednoty americké společnosti.

Neméně zajímavými, ale zároveň šokujícími jsou kapitoly věnované postupné balkanizaci Spojených států. Jejím výsledkem se boří nejen americké tradice, ale tradice všech, tedy i přistěhovalců, tolerance k nimž byla po více jak 200 let jedním z charakteristických rysů americké civilizace a demokracie. Neschopnost americké vlády řešit problematiku imigrace ze třetího světa ústí v jediné: zhroucení všech třídních, kulturních, etnických, i rasových linií.

Pozornost je také věnována problémům ekonomickým – Buchanan klade důraz na to, kam dovedla americké hospodářství idea neomezeně volného obchodu – podkopávání amerického průmyslu, permanentní snižování hodnoty dolaru, neustálý nárůst dluhu, již dnes se pohybuje v astronomických dimenzích.

„Den zúčtování“ (možno také přeložit jako „Poslední soud“) není příjemné čtení, pochybnosti o skutečném naplnění zde předložených vizí padají v konfrontaci s Buchananovou osobou, v jeho případě se nejedná o člověka, který by si (nabízí se říci) vymýšlel, nikoli, jde o reálné popsání současné situace a na tomto základě postavené hypotézy, které ale v určitém smyslu dávno hypotézami nejsou. Globalizovaný svět zrychluje, zrychluje se i vývoj a reakce organismů a patřičných součástí a celků na v minulosti nastartované podněty. Nastává všeobecný ústup globálního řádu. Spojené státy stojí v čele. Bude záviset v prvé řadě na nich, jak se s tímto faktem vyrovnají.

Kniha zatím bohužel nevyšla v Českém překladu. Její anglická verze je k dispozici například na

stránkách internetového obchodu Amazon.com.